

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO, ATLIKTO PANEVĖŽIO APYGARDOS TEISME, ATASKAITA

2005 m. kovo 25 d. Nr. 1100-01-2
Panevėžys

Auditas atliktas Valstybės kontrolės finansinio audito 10-ojo departamento direktoriaus 2004 m. gegužės 26 d. pavedimu Nr. 1100- 1.

Audito užduotis:

Audituojamas subjektas – Panevėžio apygardos teismas (toliau – Teismas), adresas: Elektros 9, LT-35175 Panevėžys. Identifikavimo kodas – 8860753.

Audituota 2004 metų finansinė atskaitomybė.

Ataskaita teikiama asignavimų valdytojui – Panevėžio apygardos teismui. Ši ataskaita yra dalis išvados, teikiamos Seimui dėl 2004 m. Valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos.

Audito tikslai – nustatyti, ar teismo 2004 metų finansinės atskaitos parodo tikrą bei teisingą būklę ir ar jos sudarytos remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais; atlikti finansinės atskaitomybės ir sandorių auditą, apimančių teisės aktų laikymosi priežiūrą.

Ataskaita pateikia tik audituotose srityse nustatytus faktus, o finansinės atskaitomybės vertinimas bus pateiktas audito išvadoje, kuri bus pateikta Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Audito atlikimo tvarka

Auditas atliktas vadovaujantis 2001 m. gruodžio 13 d. Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolės įstatymu Nr. IX-650, 2002 m. vasario 21 d. Valstybės kontrolieriaus įsakymu Nr. V-26 patvirtintais Valstybinio audito reikalavimus bei pagal Valstybės kontrolės finansinio audito 10-ojo departamento direktoriaus patvirtintą planą.

Audituotos sritys:

- vidaus kontrolė, įskaitant finansų valdymą
- darbo užmokestis ir socialinis draudimas
- ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas
- prekių ir paslaugų naudojimas

Išankstinio tyrimo metu apibendrinti nustatyti įgimtos bei kontrolės rizikos veiksniai, priimtos riziką mažinančios priemonės. Įvertinta bendra vidaus kontrolės aplinka. Vidaus kontrolės procedūrų veikimas ištirtas darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, mokėjimų (atsiskaitymų) ir

pirkimų bei turto ir atsargų srityse. Audituotoms sritims parengtos audito programos ir atliktos savarankiškos (detalios) procedūros, mažinančios audito riziką bei surinkti įrodymai, reikalingi finansinio audito ataskaitai parengti ir nuomonei pareikšti.

Audituojamos įstaigos finansinės veiklos rezultatai.

Teismas yra biudžeto asignavimų valdytojas neturintis pavaldžių įstaigų.

Teismas yra pirmoji instancija civilinėms byloms, įstatymu priskirtoms jo kompetencijai, pirmoji instancija baudžiamosioms byloms įstatymu priskirtoms jo kompetencijai bei apeliacinė instancija apylinkių teismų sprendimams, nuosprendžiams, nutartims ir nutarimams. Teismas, vykdydamas teisingumą ir užtikrindamas savalaikį ir kokybišką bylų nagrinėjimą jam priskirtoje teritorijoje, 2004 metais vykdė programą kodas 1.2 „Bylų nagrinėjimas“. Programai „Bylų nagrinėjimas“ – 2004-06-22 Lietuvos Respublikos 2004 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo įstatymu Nr. IX-2294 skirta 3723,0 tūkst. Lt biudžeto lėšų ir 2004-05-19 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 592 „Dėl asignavimų paskirstymo“ minimaliai mėnesinei algai ir bazinei mėnesinei algai padidinti skirta 20,8 tūkst. Lt biudžeto lėšų. Viso skirta biudžeto lėšų- 3743,8 tūkst. Lt. Teismas programai „Bylų nagrinėjimas“ iš viso padarė 3743,8 tūkst. Lt kasinių ir 3738,1 tūkst. Lt faktinių išlaidų, kurios neviršijo patvirtinto asignavimų plano ir gautų asignavimų.

Teismas Lietuvos Respublikos finansų ministerijai 2005 m. sausio 20 d. pateikė finansinę atskaitomybę ir Programų uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijų įvykdymo ataskaitą, kurioje nurodė ir palygino planuotų ir ištirtų civilinių ir baudžiamųjų bylų skaičių – įstatymų numatytais terminais civilinių bylų: pirma instancija išnagrinėta - 48,1 proc. ir apeliacine tvarka -40,1 proc., baudžiamųjų bylų: pirma instancija išnagrinėta - 77,9 proc. ir apeliacine tvarka- 29,5 proc.

Audito metu nustatyta:

Vidaus kontrolės aplinka yra patikima. Vidaus kontrolės procedūros realiai veikia darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, mokėjimų (atsiskaitymų) ir pirkimų bei turto ir atsargų srityse. Šiose apskaitos srityse veikia išankstinė, einamoji ir paskesnioji finansų kontrolė.

Teisme asignavimų naudojimas ir apskaitos procesas organizuotas ir atliekamas pagal juos reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Vidaus kontrolės sistema iš esmės užtikrina teisingą ūkinių procesų planavimą, atlikimą ir apskaitą.

Pažymėtina, kad teismų įstatymo 96 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad teisėjų darbo užmokestis nustatomas įstatymu. Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos, kuriomis nustatytas teisėjų darbo užmokesčio mažinimas, Konstitucinio Teismo 2001-07-12 nutarimu pripažintos prieštaraujančiomis Lietuvos Respublikos

Konstitucijai ir teisėjams netaikomos. Nuo šio Konstitucinio Teismo nutarimo paskelbimo minėtos Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos nebuvo pakeistos. Nesant teisėjų atlyginimų dydžio aiškaus teisinio reglamentavimo, auditas negali pasisakyti dėl šių biudžeto lėšų panaudojimo teisėtumo.

Kiti pastebėjimai:

Auditas pastebėjimais nurodo klaidas apskaitoje ir atskaitomybėje, kurios savo kiekiu ir reikšme nedaro įtakos audito nuomonei, tačiau turi būti teismo įvertintos ir nekartojamos:

Vadovaujantis 2003-10-10 Teismų tarybos nutarimu Nr. 149 „Dėl 2004 metų apylinkių teismų, apygardų teismų ir apygardų administracinių teismų biudžetų projektų“ teismas lėšas materialiojo turto - signalizacijos įrangos įsigijimui numatė prekių ir paslaugų naudojimo kitų paslaugų straipsnyje, iš kurių ir buvo įsigyta signalizacijos įranga. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr.1K-184 patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija į prekių ir paslaugų naudojimo išlaidas, neįtraukiamos prekės, įsigytos kaip ilgalaikis turtas. Faktinės išlaidos nurodytos teisingai - turto įsigijimo išlaidose pagal faktinius įsigijimo dokumentus.

Teisme Kitų prekių išlaidų straipsnyje kasinių išlaidų padaryta 0,3 tūkst. Lt daugiau palyginus su patikslintu asignavimų planu ir gautais asignavimais tam panaudojant po 0,1 tūkst. Lt skirtų asignavimų skirtų socialinio draudimo įmokoms, ryšių paslaugoms bei komandiruočių išlaidoms. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr.543 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkos 79 p., pakeitus lėšų tikslinę paskirtį, turėjo būti patikslinta sąmata.

Teismas, 2004 metais iš komandiruotėms skirtų lėšų straipsnio, liudytojams nukentėjusiems ir ekspertams (ne įstaigos darbuotojams) priskaitė ir išmokėjo 7016,7 Lt. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos 2004 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 526 patvirtintų Tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių 2 p. nuostata, kad tarnybine komandiruote laikomas tarnautojo arba darbuotojo (toliau vadinama darbuotojas) išvykimas tam tikram laikui iš nuolatinės darbo vietos įstaigos vadovo arba jo įgalioto asmens siuntimu atlikti tarnybinį pavedimą, šios išlaidos neturėjo būti priskiriamos ir apskaitomos komandiruočių išlaidų straipsnyje. 2005 m. šios išlaidos apskaitomos Kitų paslaugų išlaidų straipsnyje.

Audito siūlymu papildytas 2003-12-23 teismo pirmininko įsakymas Nr. V 29,, Dėl asmenų turinčių teisę pasirašyti buhalteriniuose dokumentuose ir jų parašų patvirtinimo“, nurodant dokumentus, kuriuose turi teisę pasirašyti asmenys nurodyti įsakyme.

Patikslintos teismo materialinių pašalpų, vienkartinių piniginių išmokų, priedų ir priemokų skyrimo taisyklės, jas suderinant su 2000-08-29 Lietuvos Respublikos Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo (Nr.VIII-1904) 3 straipsnio reikalavimais.

Rekomendacijos:

Papildyti 2003-06-20 teismo pirmininku įsakymu Nr. V 7a patvirtintą apskaitos politiką, numatant išlaidų priskyrimo pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius tvarką.

Apie rekomendacijos įvykdymą prašome informuoti Valstybės kontrolės Finansinio audito 10-ąjį departamentą iki 2005-06-01.

Finansinio audito 10-ojo
departamento direktorius

Vaidotas Šukys

Vyresnioji valstybinė auditorė
grupės vadovė

Vidutė Kanapeckienė

Vyresnioji valstybinė auditorė

Aleksandra Galvelienė

Susipažinome:

Panevėžio apygardos teismo
Pirmininkas

Tomas Zdanavičius

teismo finansininkė

Janina Janeliūnienė